

Schilderen met een knipoog

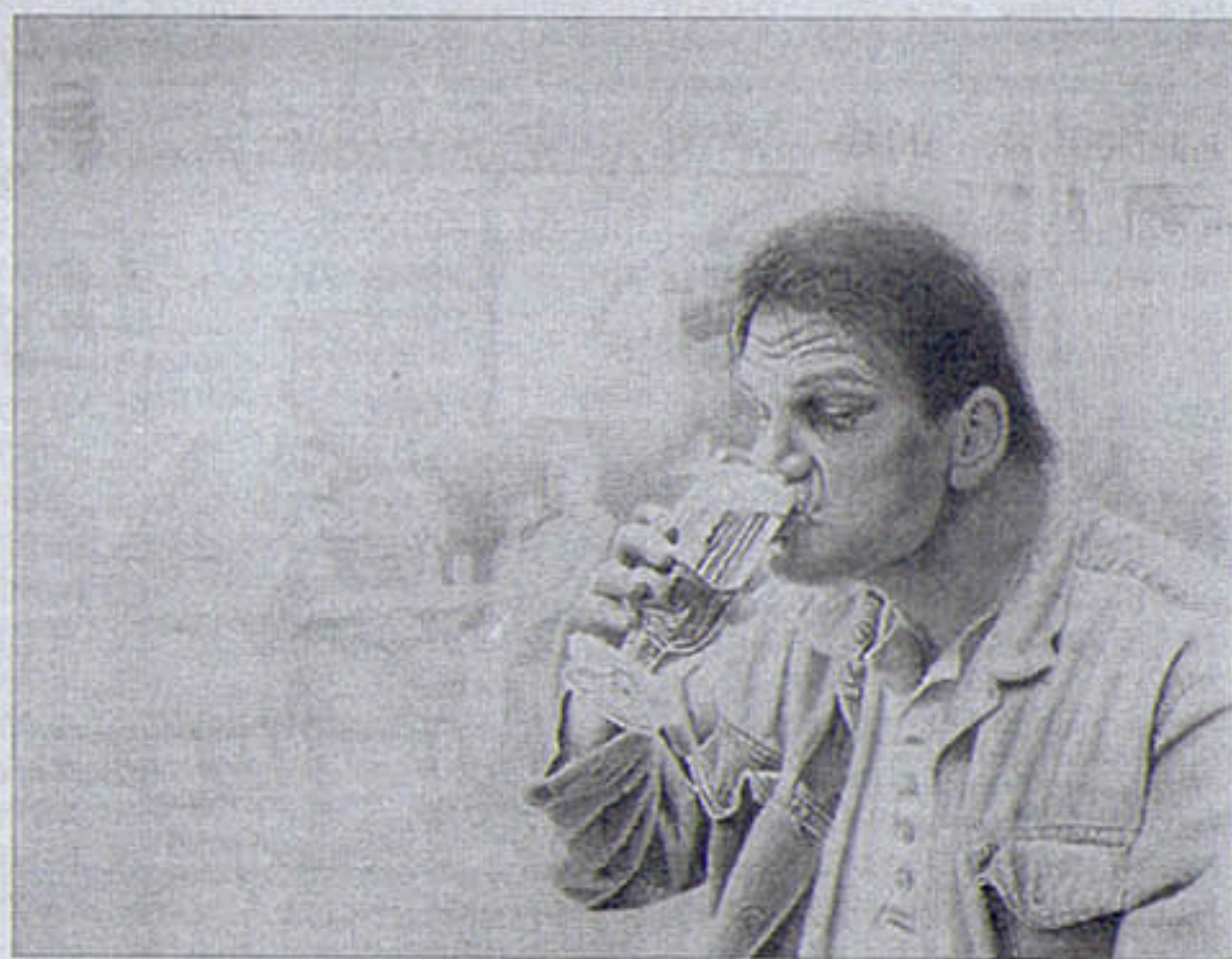
Bij Norbert Sauer hoeft kunst niet altijd serieus te zijn

Norbert Sauer houdt van het licht van Rembrandt. En hij schildert het soort scènes waarover Simon Carmiggelt, de Hollandse kroegloper bij uitstek, zo meesterlijk wist te vertellen. Zijn kunst-met-een-glimlach is nu een maand lang in Enschede te zien.

Door Bert Diphooen

De Duitse schilder Norbert Sauer mag dan met vaardige hand klassieke beeldtechnieken hanteren, zijn kijk op de dingen laat er geen twijfel over dat hij een kind van deze tijd is. Het leven legt hij vast in ijselijk nauwkeurige streken en bijna altijd in de licht ironische toon, die kennelijk bij hem hoort. Om Sauers werk kan een mens zich vrolijk maken, zoals de schilder zich vrolijk kan maken over mensen. Waarbij hij zichzelf allerminst ontziet. Want in een gulzig bierdrinkende kop valt in één oogopslag het enigszins aangedane hoofd van de schilder zelve te herkennen.

Norbert Sauer (1956, geboren en getogen in Iserlohn) verkeert ook graag in kroegen. 'Daar speelt zich het ware leven af,' beweert hij met een vleugje ironie. Nog niet zo lang geleden zwierf Sauer door de Enschedese binnenstad. De sfeer die hij daar in de plaatselijke etablissementen aantrof, inspireerde hem tot een reeks schilderijen. Die zijn vanaf zondag in 't Kunsthuis van het Oosten in Enschede te zien. Samen met ander werk. De schilder in zijn atelier is óók een van Sauers geliefde onderwerpen. Net niet alledaagse straatferelen gaat hij evenmin uit de weg, terwijl

Een zelfportret van Norbert Sauer.

FOTO'S GERARD HASSING

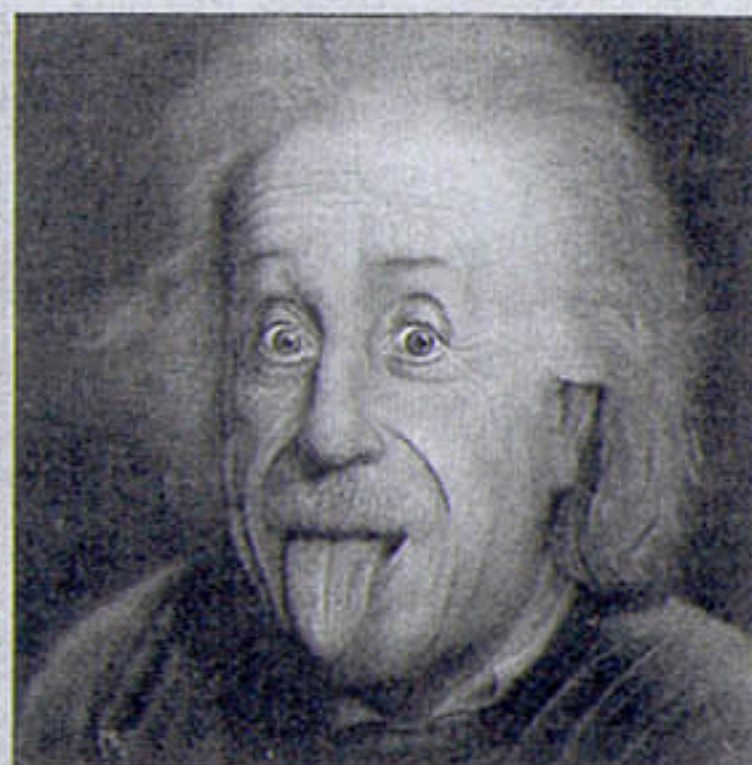
hij met zijn fotografisch nauwkeurige techniek inmiddels ook een gezocht portretschilder is. Sauer, etaleur van oorsprong en self-made schilder, wijdt zich overigens met evenveel oog voor detail aan grafisch werk: met name de bewerkelijke mezzo-tint, een etstechniek die afdrucken oplevert met alle tinten die tussen de hoge lichten en zware schaduwen denkbaar zijn. 'Er is bijna niemand die dat nog doet, want het is bewerkelijk en tijdrovend. Maar dat trekt mij daar in juist aan.' Voor de Enschedese tentoonstelling heeft hij een speciale ets gemaakt, ter kennismaking op de expositie te koop. Sauer heeft inmiddels geleerd hoe hij van het schilderen kan leven. Zoveel is wel duidelijk. En hij prijst er zichzelf gelukkig om. In Duitsland heeft hij al een grote reeks succesrijke exposities op zijn naam staan. Dat hij nu ook Nederland aandoet, komt door een toevallige ontmoet-

ting. Op een kunstbeurs kwam hij Gé Nijhuis tegen, schilder en eigenaar van het 't Kunsthuis van het Oosten. Ze pakten samen een pintje, stelden vast dat ze dezelfde kijk op kunst hadden en raakten bevriend. Aldus leerde de Duitse schilder de Enschedese binnenstad kennen en de aldaar gevestigde kroegen, waar hij precies de goede sfeer en de juiste mensen aantrof voor zijn schilderijen. Dat vervolgens het idee opkwam voor een expositie in 't Kunsthuis van het Oosten ligt voor de hand. Sauer laat daar ook wat van zijn vroegere werk zien, dat toen nog een sterk illustratief karakter droeg. Daarmee begon het ook allemaal. Norbert Sauer werd in de jaren tachtig lid van Robin Wood, de actieve Duitse milieubeweging. Hij ging voor

deze club illustreren. 'Tot op dat moment had ik abstract geschilderd, al stelde dat eigenlijk niet zo veel voor.' In de illustraties ontdekte hij zijn zin voor het zeer gedetailleerde figuratieve werk. Daarmee viel hij op bij een chef-vormgever van het grote weekblad Der Stern die hem vroeg om omslagen te gaan tekenen. Daarmee vestigde Sauer een naam. 'Je kent dat wel, dat soort tekeningen. De aardbol, voorgesteld als een leeglopende ballon, de wereld die explodeert...'

Hij verlegde zijn interesse al gauw van de grote boze wereld naar de kleine, veel leukere. Al schuwt hij het maatschappijkritische werk nog steeds niet. Nog niet zo lang geleden maakte Sauer voor een Unicef-actie een reusachtig portret van een angstig kind. Puur voor het goede doel en omdat hij nog altijd achter de zaken staat die hij vroeger met zijn illustraties uitdroeg. Het portret kreeg tot zijn genoegen veel aandacht.

'Natuurlijk ben ik nog steeds bezig met maatschappelijke gebeurtenissen, alleen geef ik er nu een andere manier vorm aan. Wat ik nu doe, is nog steeds kritisch kijken,' verklaart Sauer.

Zo beeldde Norbert Sauer de geleerde Albert Einstein uit.

Een van de straatbeelden van Norbert Sauer.

Zo maakte hij het portret van 'Meneer de minister'. De arrogantie ten top, een karikatuur, maar dan wel geschilderd alsof het om een serieus portret gaat. En onder de titel 'Genadeloos Duits' rekt hij af met het prototype van zijn welvarende landgenoten. 'Ofwel veel fitness, weinig hersens in een platte kop en met een fout getinte zonnebril.' Sauer mag graag de draak steken met de gevestigde orde, zoveel is duidelijk. Een toppunt: het zotte portret van de god van de hedendaagse wetenschap, Albert Einstein. Minutieus precies geschilderd, in prachtig licht. Het portret zou zo in de bestuurskamer van een vooraanstaande universiteit kunnen hangen, ware het niet dat de schilder de geleerde een reusachtige, heel rode tong laat uitsteken naar de voorbijgangers. 'Waarom? Ach, zo maar een ideetje. Kunst hoeft toch niet altijd zo serieus te zijn? Ideeën heb ik meer

dan genoeg. Wat dat betreft kan ik minstens tot mijn honderdste doorschilderen.' Sauer wil met de schilderijen, aquarellen en etsen ook verhalen vertellen. Grappige verhalen, speels erotisch soms, of een beetje treurig af en toe. Zoals dat van de Enschedese Markt: de rieten terrasstoelen zijn al opgestapeld, klaar voor de winterberging. Er staan nog een paar stoelen en tafels uit en aan één daarvan zit een eenzaam meisje. 'Einde van de zomer', heeft Sauer het doek genoemd. Of hij zelf nog ontspannen op een terras kan zitten, of in het café, zonder er altijd maar naar tekeningen en schilderijen te zoeken? 'Reken maar', glundert hij.

Expositie in 't Kunsthuis van het Oosten. Openingstijden: maandag 13.00-18.00 uur, dinsdag tot en met vrijdag 09.30-18.00 uur (donderdag tot 21.00 uur) en zaterdag 09.30-17.00 uur.